

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 544/2025-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED] zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Peter Bartoš, s. r. o., Martina Granca 3618/44, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. PN-14Er/599/2016 (pôvodne Okresného súdu Piešťany v konaní sp. zn. 14Er/599/2016) v časti konania o námietkach povinného proti exekúcii a návrhu na odklad exekúcie takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. PN-14Er/599/2016 (pôvodne Okresného súdu Piešťany v konaní sp. zn. 14Er/599/2016) v časti konania o námietkach povinného proti exekúcii a návrhu na odklad exekúcie **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **1 000 eur**, ktoré **je** mu Okresný súd Trnava **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Trnava **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v označenom konaní v časti týkajúcej sa konania o námietkach povinného proti exekúcii a návrhu na odklad exekúcie. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 544/2025-14 z 25. septembra 2025 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a vyjadrenia okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ má postavenie oprávneného v označenom exekučnom konaní. Dňa 19. októbra 2016 podal návrh na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku sp. zn. RD/76/2016 z 30. augusta 2016 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“), ktorým bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť mu rozhodcovský poplatok 1 798,80 eur. Okresný súd 3. januára 2017 vydal poverenie pre súdneho exekútora. Povinný podal 10. februára 2017 námietky proti exekúcii a návrh na odklad exekúcie. O námietkach proti exekúcii a ani o odklade exekúcie okresný súd ku dňu podania ústavnej sťažnosti nerozhodol.

4. Uznesením zo 4. júla 2025 okresný súd námietky proti exekúcii v celom rozsahu zamietol a zamietol aj návrh povinného na odklad exekúcie. Uznesenie bolo doručované 7. júla 2025. Dňa 9. septembra 2025 okresný súd vydal opravné uznesenie. Exekučné konanie bolo skončené vymožením pohľadávky a súdny exekútor 8. septembra 2025 vrátil súdu poverenie na vykonanie exekúcie.

5. Sťažovateľ namieta zbytočné prietahy v exekučnom konaní, keďže o námietkach povinného proti exekúcii nebolo rozhodnuté ani po viac ako 8 rokoch od začatia exekúcie. Túto dobu považuje za neprimeranú. Povinný súčasne s námietkami proti exekúcii podal na vtedy príslušnom Okresnom súde Bratislava V aj žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku (vedené pod sp. zn. 23Cr/28/2016, pozn.), odôvodňujúc to tým, že rozhodcovský súd nemal právomoc na konanie a rozhodovanie v rozhodcovskom konaní sp. zn. RD/76/2016. Exekučný súd tak v namietanom exekučnom konaní mohol námietky povinného buď zamietnuť, alebo povoliť odklad exekučného konania až do právoplatného skončenia konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Exekučný súd počas tejto doby nevykonal žiaden úkon, dokonca ani neposlal námietky povinného sťažovateľovi na vyjadrenie. Súdny exekútor opakovane žiadal exekučný súd o rozhodnutie o námietkach proti exekúcii. Podľa sťažovateľa ide o štandardné exekučné konanie.

II.

Vyjadrenie okresného súdu

6. V podaní doručenom ústavnému súdu 27. októbra 2025 predseda okresného súdu podrobne popísal priebeh napadnutého exekučného konania. Tiež uviedol, že okresný súd pred rozhodnutím o námietkach povinného musel vyčkať na rozhodnutie Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava V) v súvisiacej veci sp. zn. 23Cr/28/2016, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté až 10. decembra 2024. Zastáva názor, že v postupe okresného súdu neboli zistené

zbytočné prietahy v napadnutom konaní. Ústavnú sťažnosť považuje za neopodstatnenú. Nesúhlasí s priznaním finančného zadosťučinenia v požadovanej výške, ktorá je takmer trojnásobkom predmetu exekučného konania.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Predmetom konania pred ústavným súdom po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je rozhodovanie o tom, či postupom mestského súdu a jeho nečinnosťou v napadnutom exekučnom konaní, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako oprávnený, došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a zodpovedajúceho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s rozhodovaním o návrhu na zastavenie exekúcie.

8. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov súdom sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní (napr. III. ÚS 15/03, III. ÚS 167/2023), keďže nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04) a ústava v čl. 48 ods. 2 takéto konania z povinnosti súdov konať bez zbytočných prietahov nevyníma. Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na škodu jednej zo strán. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03, IV. ÚS 551/2013).

9. Ústavný súd vo vzťahu k okolnostiam tejto veci konštatuje, že špecifikom exekučného konania (napr. II. ÚS 349/2017, IV. ÚS 60/2018, III. ÚS 295/2021) je to, že exekučné konanie je spravidla „v rukách“ súdneho exekútora a exekučný súd v rámci exekučného konania koná a rozhoduje len na základe procesných návrhov účastníkov exekučného konania, resp. súdneho exekútora, preto namietat' porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy možno na ústavnom súde vo vzťahu k exekučnému súdu len vtedy, ak tento má reálne o čom rozhodovať.

10. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria prihliada ústavný súd aj na predmet sporu (povahu prerokúvanej veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

11. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že exekučné konanie, v ktorom dochádza k nútenému výkonu povinnosti na peňažné plnenie na základe exekučného titulu, tvorí štandardnú súčasť rozhodovania všeobecných súdov. Ústavný súd neidentifikoval žiaden prvok faktickej alebo právnej zložitosti veci.

12. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v priebehu konania k zbytočným prietahom. Čo sa týka

významu veci pre sťažovateľa, možno konštatovať, že sťažovateľ neuviedol žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by zvýrazňovali dôležitosť a akútnosť rozhodnutia o jeho nároku, okrem poukázania na pretrvávajúci stav jeho právnej neistoty.

13. Pokiaľ ide o samotný postup okresného súdu, možno konštatovať, že po podaní námietok povinného proti exekúcii zostal nečinný. Je pravdou, že postup exekučného súdu závisel od rozhodnutia o žalobe povinného o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Mal však rozhodnúť o návrhu na odklad exekúcie. Ani na základe urgencií súdneho exekútora neboli až do júla 2025 vykonané žiadne relevantné úkony. Exekučný súd vo februári 2022 a následne v júli 2025 požiadal príslušný súd o oznámenie stavu súvisiaceho konania sp. zn. 23Cr/28/2016. Počas tohto obdobia došlo dvakrát k zmene zákonného sudcu. Ústavný súd bez ďalšieho konštatuje, že doba rozhodovania v namietanej veci v dĺžke viac ako sedem rokov nemôže byť pri takom jednoduchom rozhodnutí primeraná a ústavne akceptovaná.

14. Po vyhodnotení všetkých okolností daného prípadu z hľadiska skutkovej a právnej náročnosti veci, správania sťažovateľa a postupu súdu poznamenaného viac ako sedem rokov trvajúcou nečinnosťou ústavný súd dospel k záveru, že v postupe okresného súdu došlo k zbytočným priet'ahom v napadnutom konaní, a preto rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

15. Keďže po podaní ústavnej sťažnosti došlo k rozhodnutiu okresného súdu v časti konania o návrhu na zastavenie exekúcie a napadnuté konanie je právoplatne skončené, ústavný súd podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde okresnému súdu neuložil príkaz konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov (bod 4 výroku tohto nálezu).

IV.

Primerané finančné zadosťučinenie

16. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. Sťažovateľ sa domáha priznania finančného zadosťučinenia 5 000 eur z dôvodov uvedených v ústavnej sťažnosti, poukazujúc na pocit krivdy a neistoty v dôsledku dlhodobej nečinnosti exekučného súdu.

17. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu namietaného porušenia (I. ÚS 257/08, IV. ÚS 302/2020, III. ÚS 189/2023). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia.

18. Ústavný súd zobral do úvahy dĺžku konštatovanej nečinnosti súdu, predmet a charakter posudzovaného konania a jeho zložitnosť, ako aj jeho význam pre sťažovateľa. Tiež zohľadnil skutočnosť, že o námietkach povinného proti exekúcii už bolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne rozhodnuté, ako aj skutočnosť, že až do podania ústavnej sťažnosti sťažovateľ sám neurgoval na exekučnom súde rozhodnutie vo veci, čo nesvedčí v prospech záveru o intenzívnom pociťovaní právnej neistoty vo vzťahu k rozhodnutiu o jeho nároku. Ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 eur pre sťažovateľa za finančné zadosťučinenie primerané konkrétnym

okolnostiam prípadu (bod 2 výroku tohto nálezu). Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadost'učinenia ústavný súd návrhu s'ťažovateľa nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

19. Zistené porušenie ústavných práv s'ťažovateľ odôvodňuje, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Preto ústavný súd rozhodol o povinnosti okresného súdu nahradiť s'ťažovateľovi v určenej lehote trovy konania na účet jeho právneho zástupcu (bod 3 výroku tohto nálezu).

20. Trovy konania pozostávajú z odmeny a ďalších náhrad advokáta v celkovej výške 949,17 eur s DPH, ktoré boli určené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (odmena podľa § 11 ods. 3 vyhlášky za dva úkony právnej služby po 371 eur/úkon, a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej s'ťažnosti; náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 14,84 eur; DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky 177,49 eur).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu